

Úvod

V oblasti medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce sekcia vedy a techniky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) zabezpečuje na základe zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 233/2008 Z. z. a v znení zákona č. 40/2011 Z. z. nasledujúce úlohy:

- **koordinovanie** a **vyhodnocovanie** dvojstrannej a mnohostrannej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce (ďalej len „MVTS“);
- **zapájanie** SR do programov a projektov v oblasti vedy a techniky v rámci Európskeho výskumného priestoru Európskej únie (ďalej len „EÚ“);
- **plnenie** úloh vyplývajúcich z existencie medzinárodných dohôd a zmlúv v oblasti vedy a techniky a z členstva v medzinárodných vládnych a mimovládnych organizáciách pre oblasť vedy a techniky.

V podmienkach Slovenska ako malej krajiny s obmedzenými zdrojmi je MVTS limitovaná disponibilnými finančnými prostriedkami, ľudskými zdrojmi a prístupom k špičkovým zariadeniam. Podpora spolupráce výskumnej sféry s inštitúciami európskeho výskumného priestoru prispieva k účinnejšej prepojenosti domáceho výskumu s technologickým a inovačným pokrokom a rozvojom výskumu EÚ a v ďalších vyspelých štátoch sveta.

Materiál „**Informácia o stave MVTS v roku 2011**“ obsahuje informácie o aktivitách MVTS v roku 2011 a finančných nákladoch na ňu.

Prvá časť materiálu sa zaoberá zhodnotením úspešnosti účasti SR v dvojstrannej spolupráci v oblasti výskumu a vývoja (ďalej len „VaV“).

Druhá časť informuje o výsledkoch účasti Slovenskej republiky v medzinárodných a európskych centrách VaV podľa hodnotiacich kritérií zoradených do 3 skupín („Posunutie hraníc poznania“, „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“, „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“), ktorých špecifikácia a zároveň sumarizácia je uvedená v časti „Príloha č. 1“.

Tretia časť informuje o výsledkoch účasti SR v medzinárodných a európskych aktivitách koordinačného charakteru v roku 2011.

Záver obsahuje návrhy opatrení pre zvýšenie využiteľnosti členstva SR v medzinárodných centrách, európskych programoch a iniciatívach.

1. Informácia o stave bilaterálnej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce SR v roku 2011

Dvojstranná medzinárodná vedecko-technická spolupráca umožňuje slovenským výskumným pracoviskám nadväzovať kontakty so zahraničnými partnermi, a tým vytvára podmienky na úspešné naštartovanie a následné zapojenie sa do mnohostrannej spolupráce, predovšetkým v rámci 7. RP, projektov EUREKA, COST, EMBC, ESF a iných.

K dnešnému dňu má Slovenská republika podpísaných celkom **22 dohôd o vedecko-technickej spolupráci** s nasledujúcimi krajinami: Bulharsko, Česko, Čína, Egypt, Grécko, Francúzsko, Južná Afrika, Litva, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Ukrajina, India, USA, Poľsko, Portugalsko, Rusko, Slovinsko, Srbsko, Španielsko, Rumunsko a Taliansko. **Ide o štandardné medzivládne dohody (rezortná dohoda je v prípade Ruskej federácie) zamerané na dofinancovanie spoločných projektov vedecko-technickej spolupráce, a to financovaním mobilit výskumných a vývojových pracovníkov v rozsahu dohodnutom na rokovaníach spoločných komisií. Spravidla ide o finančnú podporu 10 až 20 projektov na obdobie 2 rokov s výnimkou Českej republiky, kde sa spravidla jedná o viac ako 40 projektov.**

V súčasnosti sú pripravené na podpis dohody o vedecko-technickej spolupráci s Kórejskou republikou a Argentínou.

Napriek tomu, že podpísané dohody nemajú významný finančný dopad na štátny rozpočet, ich implementácia pozitívne ovplyvňuje zapojenie subjektov do MVTS.

Projekty bilaterálnej spolupráce majú neoceniteľný význam predovšetkým pre získanie zahraničných partnerov pre spoluprácu, prípravu spoločných medzinárodných projektov, prípravu spoločných publikácií a iných výstupov, spoločnú aktívnu účasť na konferenciách ako výstup zo spoločných výskumných a vývojových aktivít, vzájomné využívanie prístrojovej a laboratórnej techniky, zhromažďovanie výskumných materiálov.

1.1 Celkový prehľad podpory v oblasti bilaterálnej spolupráce v roku 2011

Administráciou bilaterálnych projektov je od roku 2006 poverená Agentúra na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „APVV“). Nároky na štátny rozpočet, ktoré vyžaduje implementácia dvojstranných dohôd o vedecko-technickej spolupráci sú zahrnuté v rozpočte APVV na zabezpečenie dvojstrannej vedecko-technickej.

V roku 2011 boli hodnotené výsledky bilaterálnych projektov:

- ▶ bilaterálna výzva SR – Južná Afrika, 2007
- ▶ bilaterálna výzva SR – Slovinsko, 2008
- ▶ bilaterálna výzva SR – Rakúsko, 2008
- ▶ bilaterálna výzva SR – Taliansko 2008

- ▶ bilaterálna výzva SR – Maďarsko, 2008 (hodnotené, no nefinancované pre problémy partnerskej krajiny)
- ▶ bilaterálna výzva SR – Bulharsko, 2008
- ▶ bilaterálna výzva SR – Čína, 2009
- ▶ bilaterálna výzva SR – Česko, 2009
- ▶ bilaterálna výzva SR – Francúzsko, 2009
- ▶ bilaterálna výzva SR – Poľsko, 2009
- ▶ bilaterálna výzva SR – Srbsko, 2009
- ▶ bilaterálna výzva SR – Ukrajina, 2009.

1.2 Charakteristika realizovaných bilaterálnych spoluprác v roku 2011

V uplynulom roku poskytla APVV v rámci bilaterálnej spolupráce Slovenska s 11 krajinami prostredníctvom financovania projektov sumu v objeme **433 408 EUR**.

Cieľom projektov bilaterálnej spolupráce je nadviazanie novej alebo zintenzívnenie už existujúcej vedecko-technickej spolupráce, a to použitím hlavne týchto nástrojov:

- ▶ príprava spoločných medzinárodných projektov;
- ▶ príprava spoločných publikácií a iných výstupov;
- ▶ spoločná aktívna účasť na konferenciách, organizovanie spoločných vedeckých podujatí;
- ▶ vzájomné využívanie prístrojovej a laboratórnej techniky;
- ▶ zbieranie výskumných materiálov;
- ▶ zapojenie doktorandov a/alebo mladých vedeckých pracovníkov (do 35 rokov).

Sumárna výška príspevkov na podporené bilaterálne projekty a ich počet za rok 2011 sú uvedené v Tabuľke.

Tabuľka: Prehľad poskytnutých finančných prostriedkov na projekty dvojstrannej spolupráce v roku 2011

Názov bilaterálnej vedecko-technickej spolupráce	Počet podporených projektov	Výška podpory v EUR v roku 2011
Slovensko - čínska	13	49 920
Slovensko - česká	44	67 830
Slovensko - francúzska	13	34 050
Slovensko - talianska	10	23 685
Slovensko - poľská	36	51 624
Slovensko - srbská	16	36 973
Slovensko - ukrajinská	14	35 268

Slovensko - rakúska	16	31 825
Slovensko - rumunská	15	38 563
Slovensko - slovinská	13	33 286
Slovensko - portugalská	12	30 384
Spolu	202	433 408

Celkový prehľad výstupov podporených projektov bilaterálnej spolupráce na základe výročných správ APVV je uvedený v Tabuľke č. 1 a Obrázku 1. – 4. časti Príloha 1.

1.3 Nové výzvy a ich hodnotenie v roku 2011

APVV zabezpečovala **v roku 2011** v rámci bilaterálnej spolupráce vyhlásenie **4 nových výziev** a následné vstupné hodnotenie projektov:

▶ Bilaterálna výzva SR – Česko 2011

Termín výzvy: 1. 3. – 2. 5. 2011

V rámci výzvy bolo podaných 215 návrhov projektov, z toho 97 splnilo všetky formálno-technické podmienky a boli v oboch krajinách hodnotené externými posudzovateľmi. Na základe výsledkov týchto odborných hodnotení zmiešaná medzinárodná komisia vybrala 50 projektov na finančnú podporu v období rokov 2012 – 2013.

▶ Bilaterálna výzva SR – Francúzsko 2011

Termín výzvy: 1. 2. – 2. 5. 2011

V rámci výzvy bolo podaných 45 návrhov projektov, z toho 40 splnilo všetky formálno-technické podmienky a boli v oboch krajinách hodnotené externými posudzovateľmi. Na základe výsledkov týchto odborných hodnotení zmiešaná medzinárodná komisia vybrala 15 projektov na finančnú podporu v období rokov 2012 – 2013.

▶ Bilaterálna výzva SR – Srbsko 2011

Termín výzvy: 3. 5. – 4. 7. 2011

V rámci výzvy bolo podaných 57 návrhov projektov, z toho 29 splnilo všetky formálno-technické podmienky a boli v oboch krajinách hodnotené externými posudzovateľmi. Na základe výsledkov týchto odborných hodnotení zmiešaná medzinárodná komisia vybrala 15 projektov na finančnú podporu v období rokov 2012 – 2013.

▶ Bilaterálna výzva SR - Grécko 2011

Termín výzvy: 1. 4. – 31. 5. 2011

V rámci výzvy bolo na slovenskej strane podaných 70 návrhov projektov, z toho 39 splnilo všetky formálno-technické podmienky a boli na slovenskej strane hodnotené externými posudzovateľmi. Grécka strana ešte nevyhodnotila návrhy projektov a tak sa presúva termín zasadnutia zmiešanej medzinárodnej komisie ako aj prípadného začiatku riešenia projektov.

2. Informácia o stave účasti SR v medzinárodných a európskych centrách výskumu a vývoja v roku 2011

(poradie inštitúcií je odstupňované výškou členského príspevku)

CERN - Európska organizácia pre jadrový výskum

Oficiálny názov: Organisation européenne pour la recherche nucléaire

Sídlo: Ženeva, Švajčiarsko

Dátum vzniku členstva SR: 1993

Popis zamerania: základný fyzikálny výskum v oblasti štruktúry hmoty

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných 153 vedeckých prác v impaktovaných fyzikálnych časopisoch, 814 citácií podľa SCI na publikácie (bez autocitácií);
- 2 vedecké práce v recenzovaných vedeckých časopisoch mimo impaktovaných;
- 510 príspevkov v zborníkoch z vedeckých konferencií;
- 169 publikácií v recenzovaných vedeckých zborníkoch;
- objav 57 nových izotopov pri štiepení uránu na spektrometri FRS v GSI Darmstadt, na ktorom má výraznú zásluhu skupina ALICE z FMFI UK, ktorá vyvinula, zostrojila a prevádzkuje nové detektory TPC. Tento objav má nielen vedecký význam pre jadrovú astrofyziku, ale môže byť využitý v nových jadrových zariadeniach pracujúcich na rýchlych neutrónoch – reaktoroch riadených urýchľovačmi. Obrovský prínos je v energetickom využití terajšieho jadrového „odpadu“ a v jeho recyklácii na podstatne menej aktívny odpad.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- na dodávkach do CERN sa úspešne podieľa niekoľko slovenských podnikov – VVÚ ZŤS Košice a SES Tlmače;
- v rámci experimentu ALICE boli vyvinuté 4 prototypy: prototyp GEM TPC komory, prototyp Twin TPC komory na extrémne záťaž, prototyp prezosilňovača pre TPC komory a prototyp integrovanej elektroniky pre TPC komory;
- v rámci experimentov ATLAS a ALICE bolo vyvinutých 22 softvérových produktov na analýzu dát;
- vybudovanie a skvalitnenie infraštruktúry výskumu a vývoja v SR: budovanie a rozvoj počítačových fariem WLCG World LHC Computing Grid na FMFI UK Bratislava a ÚEF SAV Košice, ktoré sú dnes najvýkonnejšími výpočtovými systémami v SR; vybudovanie detektorového laboratória na FMFI UK Bratislava; vybudovanie elektronického laboratória na ÚEF SAV Košice.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- na vedeckom výskume v CERN sa v súčasnosti podieľa okolo 40 študentov, PhD študentov a mladých vedeckých pracovníkov, v mnohých prípadoch absolventi slovenských VŠ neodišli na PhD štipendiá do zahraničia, ale tieto práce robili na Slovensku, čím výrazne prispeli k zvýšeniu úrovne základného výskumu v SR;
- experiment NA 62: v rámci vzdelávania bol zorganizovaný workshop a letná škola „Modely modernej fyziky“ vo Svite s počtom účastníkov 25; medzinárodné podujatie Masterclasses v časticovej fyzike „7th International Particle Physics Masterclasses 2011“

- s počtom účastníkov 323 z 53 škôl; regionálny projekt Masterclasses na Gymnáziu P. Horova, Michalovce – 56 študentov; dištančný kurz Masterclasses – Okná do modernej fyziky – 55 študentov a 7 učiteľov; celoslovenská súťaž prezentácií CASCADE projekty pre študentov 1.-3. ročníka – 540 študentov stredných škôl;
- experiment ALICE: usporiadanie konferencie – zasadnutie Európskeho výboru pre budúce urýchľovače v dňoch 27.-28. mája 2011 v Košiciach za účasti generálneho riaditeľa CERN p. Rolfa Heuera a zástupcov MŠVVaŠ SR, usporiadateľ PF UPJŠ v Košiciach a ÚEF SAV Košice – 50 účastníkov;
 - 8 diplomantov, 12 PhD študentov, ktorých diplomové, resp. doktorandské práce súviseli s účasťou SR v CERN;
 - 39 mediálnych výstupov: TA3 – B. Sitár: Vedecký výskum v CERN; STV GEN – B. Sitár: Časticová fyzika v CERN; STV – B. Sitár: Interview o CERN po udelení štátneho vyznamenania; Markíza – Výskum štruktúry hmoty v CERN; SME – S. Tokár: “Hmotný svet vznikol vďaka maličkému narušeniu symetrie”.

Členský príspevok SR:

5 986 900 CHF

(4 713 859,00 EUR prepočítané podľa aktuálneho kurzu NBS platného ku dňu zrealizovania platby)

Návratnosť investícií:

Návratnosť investícií sa vykazuje, lebo princíp členstva umožňuje členským krajinám organizácie geografickú návratnosť členských príspevkov a v roku 2011 bola pre SR 44 %.

European XFEL - Európsky laser voľných elektrónov, s.r.o.

Oficiálny názov: European X-Ray Free Electron Laser Facility GmbH

Sídlo: Hamburg, Nemecko

Dátum vzniku členstva SR: 2009

Popis zamerania:

Európske strategické fórum pre výskumnú infraštruktúru (European Strategy Forum for Research Infrastructure – ESFRI) ako poradný orgán Európskej komisie zaradil (v dokumente *ESFRI Roadmap*) projekt European XFEL medzi 48 najpokročilejších a pre Európu najpotrebnejších vedeckých projektov. Európsky projekt 3,4 km dlhého RTG lasera budovaného v Hamburgu, pod názvom European X-ray Free Electron Laser Facility (European XFEL), bude zdrojom RTG žiarenia výnimočných kvalít presahujúci všetky súčasné svetové fotónové zdroje.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- 23 vedeckých článkov v spoluautorstve so slovenskými vedcami publikovaných v databázach WOS.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- zriadenie dvoch centier excelentnosti nanoCEXmat I a nanoCEXmatII.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- organizácia Zimnej školy synchrotrónového žiarenia v Liptovskom Jáne.

Členský príspevok SR:

3 164 750 EUR

SÚJV Dubna - Spojený ústav jadrového výskumu Dubna

Oficiálny názov: Joint Institute for Nuclear Research

Sídlo: Dubna, Moskovská oblasť, Ruská federácia

Dátum vzniku členstva: 1993

Popis zamerania:

Fundamentálny výskum v oblasti teoretickej fyziky, jadrovej a subjadrovej fyziky, fyziky ťažkých iónov, aplikovanej matematiky, neutrónovej fyziky, fyziky pevných látok a biologických materiálov.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- 32 vedeckých prác publikovaných v recenzovaných vedeckých časopisoch, 84 publikácií v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- na základe rokovaní bolo dosiahnuté, že zatiaľ 84 expertov SR spolupracujúcich s SÚJV v Dubne získalo cez svoje utajené heslo z ľubovoľného počítača v SR permanentný a voľný prístup k akejkoľvek vedeckej a technickej informácii, ktorú SÚJV získava.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 2 PhD študenti, ktorých témy doktorandských prác súviseli s SÚJV.

Členský príspevok SR:

1 482 642 EUR

Návratnosť investícií:

Návratnosť investícií sa vykazuje, lebo princíp členstva umožňuje členským krajinám organizácie geografickú návratnosť členských príspevkov a v roku 2011 bola pre SR 43 %.

ESRF Upgrade - Európske zariadenie synchrotrónového žiarenia

Oficiálny názov: European Synchrotron Radiation Facility

Sídlo: Grenoble, Francúzsko

Dátum vzniku členstva SR: 2008

Popis zamerania:

ESRF Upgrade je zdrojom briliantného synchrotrónového žiarenia, ktorého vybrané parametre sú jedinečné a v súčasnosti v Európe nedosiahnuteľné na iných synchrotrónoch. Spolu s Európskym zariadením na výskum synchrotrónneho žiarenia existujú vo svete len tri zariadenia s podobnými parametrami (v USA a Japonsku). Zariadenie je široko využívané vo výskume v oblastiach fyziky tuhých látok, materiálových vied, geofyzike, chémii, biológii, medicíne, štruktúrnej mikrobiológii, nanotechnológiách, ako aj v ďalších oblastiach výskumu a vývoja a stalo sa účinným a nenahraditeľným nástrojom vedy a techniky v Európe. Členom ESRF je konzorcium CENTRALSYNC, ktoré združuje krajiny Česko, Maďarsko a Slovensko.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- boli publikované 2 vedecké práce v recenzovaných vedeckých časopisoch a 9 citácií podľa SCI.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- založenie centra kompetencie VaV v SR: Kompetenčné centrum pre nové materiály, pokročilé technológie a energetiku.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“
- zorganizované 2 školy s medzinárodnou účasťou a viac ako 160 účastníkmi.

Členský príspevok SR:

274 223,73 EUR

ILL 20/20 – Inštitút Max von Laue – Paul Langevin

Oficiálny názov: Institute Max von Laue – Paul Langevin

Sídlo: Viedeň, Rakúsko

Dátum vzniku členstva SR: 2008

Popis zamerania:

ILL 20/20 prevádzkuje ťažkovodný jadrový reaktor, ktorý je v súčasnosti najintenzívnejším zdrojom neutrónov na svete. Neutróny sa rozvádzajú do viac ako 40 experimentálnych staníc, na ktorých ročne takmer 2000 užívateľov z členských krajín ILL20/20 uskutoční viac ako 750 rôznych experimentov v rôznych odboroch – vo fyzike, chémii a kryštalografii, biológii, biochémií, výskume liečiv, materiálovom výskume, inžinierskych vedách, vo vedách o Zemi (mineralógii, geológii), výskume palív, v štúdiu životného prostredia, archeometrii atď. Vďaka usporiadaniu experimentálnych staníc je možné vykonávať experimenty aj za veľmi nízkych či vysokých teplôt, vysokých tlakov, či v silných magnetických poliach. Prostredníctvom konzorcia CENI majú k týmto zariadeniam prístup všetky právnické osoby zo SR.

Prínosy členstva:

V kategórii 1: „Posunutie hraníc poznania“

- publikované 4 vedecké práce vo vedeckých časopisoch s vysokými impakt faktormi a 11 publikácií/abstraktov v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V kategórii 2: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- účasť 3 slovenských súkromných firiem na rekonštrukcii ESRF Upgrade vo Viedni.

V kategórii 3: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- boli obhájené 1 dizertačná práca a 1 habilitačná práca a zorganizovaná konferencia (slovensko-česká) so 7 pozvanými prednáškami a cca 50 účastníkmi.

Členský príspevok SR:

156 060 EUR

EMBC – Európska molekulárno – biologická konferencia

Oficiálny názov: European Molecular Biology Conference

Sídlo: Heidelberg, Nemecko

Dátum vzniku členstva SR: 2007

Popis zamerania:

EMBO, v ktorej členstvo vyplýva z členstva SR v EMBC, je najprestížnejšou vedeckou organizáciou v oblasti vied o živej prírode (biomedicíny) v Európe. Určuje v spolupráci s Európskou komisiou vednú politiku, podieľa sa na formovaní priorít a výziev pre Rámcové programy výskumu. Organizuje budovanie infraštruktúr pre oblasť výskumu v daných oblastiach. Organizuje odborné podujatia celoeurópskeho charakteru a menšie špecializované konferencie a tréningy. Udeľuje krátkodobé a dlhodobé štipendijné pobyty. Pomáha pri hodnotení vedy a projektov v jednotlivých členských krajinách.

Prínosy členstva:

V kategórii 3: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- v rámci vzdelávania bolo zorganizovaných 18 kurzov, 10 workshopov, 16 konferencií a 5 sympózií;
- finančná a organizačná podpora 5 doktorandov, ktorí využili akcie EMBO.

Členský príspevok SR:

49 505 EUR

EUREKA – Európska iniciatíva na podporu výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch

Oficiálny názov: Ethoinformatical Utilities for Rule Extraction and Knowledge Acquisition

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 2001

Popis zamerania:

EUREKA je medzinárodná iniciatíva na podporu trhovo orientovaného výskumu. Podporuje medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu subjektov z členských štátov EUREKY s dôrazom na malé a stredné podniky, ktoré nemajú dostatočné finančné zdroje na výskum, vývoj a inovácie a zároveň sú najdôležitejším pilierom zamestnávania a majú najväčší potenciál znižovania nezamestnanosti.

V rámci programu EUROSARS sa riešia výskumné projekty, zamerané na inovácie výrobkov a služieb, spolufinancované objednávatelom, silným a objektívnym oponentom a zároveň realizátorom výsledkov výskumu, čo je nevyhnutným predpokladom zabezpečenia efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov na výskum a tiež slúži k zabezpečeniu zvýšenia objemu financií investovaných do výskumu z privátnej sféry.

Výsledky výskumu v rámci projektov EUREKA a EUROSARS podporujú predovšetkým inovácie v malých a stredných podnikoch.

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných bolo 8 citácií podľa SCI na publikácie (bez autocitácií).

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- registrácia 32 patentov.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- registrácia 5 prototypov, 8 nových výrobkov, 1 overená technológia, 1 nová odroda.

Členský príspevok SR:

13 128 EUR

EGI - Európska gridová iniciatíva

Oficiálny názov: European Grid Infrastructure

Sídlo: Amsterdam, Holandsko

Dátum vzniku členstva SR: 2009

Popis zamerania:

Slovenská národná gridová infraštruktúra je zapojená do pan-európskej gridovej iniciatívy, vďaka čomu sa slovenským používateľom otvára prístup k rozsiahlym výpočtovým prostriedkom, tvoriacim európsku gridovú infraštruktúru.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- výsledky boli publikované v 28 vedeckých prácach v impaktovaných vedeckých časopisoch a v 22 publikáciách zverejnených v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- vybudovanie infraštruktúry VaV v SR - súčasný stav: prebieha inštalácia a testovanie 6 vysokovýkonných klastrov (ÚI SAV, STU, ŽU, UMB, TUKE a ÚEF SAV).

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- usporiadanie 9 vzdelávacích kurzov (v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach) zameraných na klastrové, gridové a cloudové počítanie, 42 diplomových prác a 5 doktorandských prác.

Členský príspevok SR:

9 985 EUR

IIR - Medzinárodný ústav chladenia

Oficiálny názov: International Institute of Refrigeration

Sídlo: Paríž, Francúzsko

Dátum vzniku členstva: 1993

Popis zamerania:

Činnosť IIR sa zameriava na nasledovné základné ciele: napomáhať riešeniu vedeckých a technických problémov spojených s využívaním chladiacej techniky pre dosiahnutie pokroku najmä v energetickom a potravinárskom priemysle ako aj v oblasti techniky prostredia, napomáhať šíreniu poznatkov v tejto oblasti najmä spolupracou s odbornými a výrobnými inštitúciami ako aj s vysokými školami pri výučbe diplomatov a doktorandov, popularizovať dosiahnuté výsledky publikačnou a konferenčnou činnosťou, zhromažďovať a doplňovať právne predpisy v tejto oblasti.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaných bolo 180 citácií podľa SCI na publikácie (bez autocitácií) a 12 publikovaných vedeckých prác v zahraničných karentovaných časopisoch.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- založenie certifikovaného (akreditovaného) laboratória v SR, vytvorenie šiestich medzinárodných partnerstiev medzi VŠ a zahraničnou VŠ, založenie 2 centier excelentnosti.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 13 PhD študentov.

Členský príspevok SR:

9 048 EUR

ICGEB – Medzinárodné centrum pre genetické inžinierstvo a biotechnológie

Oficiálny názov: International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology

Sídlo: Terst, Taliansko

Dátum vzniku členstva: 2004

Popis zamerania:

Medzinárodné centrum so zameraním na výskum a vývoj v oblasti genetického inžinierstva, biotechnológií, biomedicíny, infekčných ochorení, počítačovej biológie, rastlinnej biológie, molekulovej biológie, molekulových neurovied, proteomiky, proteínovej chémie a štruktúrnej biológie, bioinformatiky. Poskytuje školenia a kurzy v príslušných odboroch, vyhlasuje grantové výzvy na financovanie projektov s realizáciou v členských krajinách, sprostredkúva kontakty s celosvetovou vedeckou komunitou, umožňuje financovanie doktorandských a post-doktorandských pobytov na pracoviskách Centra vo svete.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikované boli 3 citácie podľa SCI na publikácie (bez autocitácií) a 7 publikácií v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- založenie Centrum excelentnosti pre výskum mozgu, ktoré združuje popredné pracoviská v SR - Neurobiologického ústavu SAV, Ústavu experimentálnej endokrinológie SAV, Jesseniovej Lekárskej fakulty UK, Martin, Lekárskej fakulty UK, Bratislava, Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie, Košice a Centrum Memory;
- finančný zisk z projektov spolupráce s ICGEB v roku 2011 pre slovenské firmy dosiahol výšku 78 000 €.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 4 PhD študenti.

Členský príspevok SR:

7 676,98 EUR

EFNIL – Európska federácia inštitúcií pre materinský jazyk

Oficiálny názov: European Federation of National Institutions for Language

Sídlo: Mannheim, Nemecko

Rok vzniku členstva SR: 2008

Popis zamerania:

EFNIL predstavuje prestížne spoločenstvo akademických a centrálnych jazykových inštitúcií, ktoré sa venujú výskumu, dokumentácii a kultivovaniu úradného jazyka, resp. úradných jazykov v štátoch Európskej únie.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 10 publikácií v recenzovaných vedeckých zborníkoch, publikovanie v zborníku National, Regional and Minority Languages in Europe, ktorý vyšiel pod redakciou prezidenta federácie G. Stickela.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- prepojenie a spolupráca akademických inštitúcií s praxou v rámci jednotlivých akcií.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 4 PhD študenti;
- úspech v rámci grantu VEGA zameranom na výskum jazykovej situácie a jazykovej politiky na Slovensku (2012 – 2014 tím 8 riešiteľov).

Členský príspevok SR:

3 000 EUR

COST – Európska spolupráca vo vede

Oficiálny názov: European Cooperation in Science and Technology

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 1971

Popis zamerania:

Program európskej spolupráce v oblasti vedy a techniky COST bol ako prvá a v súčasnosti i najstaršia európska iniciatíva, ktorá umožňuje riadený a koordinovaný výskum národne financovaných výskumných aktivít. Úlohou spolupráce COST je posilňovať Európu vo vedeckom a technologickom výskume prostredníctvom podpory európskej spolupráce medzi európskymi výskumníkmi jednotlivých zúčastnených štátov a inštitúcií. COST významne podporuje aj multidisciplinárne skúmania a hrá veľmi dôležitú úlohu v budovaní Európskeho výskumného priestoru aj v tzv. „Transdoménových oblastiach“ rozsiahlych multidisciplinárnych akcií cez všetky deväť predchádzajúcich oblastí.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 42 publikácií v indexovaných časopisoch a 29 citácií, 24 zadaní doktorandských prác súvisiacich s tematikou príslušných COST akcií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- prepojenie a spolupráca akademických inštitúcií s praxou v rámci jednotlivých akcií COST.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 25 PhD študentov zapojených do akcií COST.

Členský príspevok SR:

0 EUR

ENIAC JU - Európsky technologický podnik ENIAC v rámci Európskej nanoelektronickej iniciatívy

Oficiálny názov: Eniac Joint Undertaking

Sídlo: Brusel, Belgicko

Dátum vzniku členstva SR: 2009

Popis zamerania:

Spoločný podnik ENIAC implementuje spoločnú technologickú iniciatívu (JTI) pre nanoelektroniku s ohľadom na rozvoj informačných a komunikačných technológií. Toto partnerstvo verejného a súkromného sektora hodlá podporovať investície do tejto oblasti, zdrojov inovácií a konkurencieschopnosti. Spoločný podnik sa snaží o posilnenie európskej konkurencieschopnosti a udržateľnosti a umožňuje vznik nových trhov a spoločenských aplikácií.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- publikovaná bola 1 kapitola vo vedeckej monografii, 2 vedecké práce v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- návrh, vývoj a realizácia 2 modelov (modelové bezdrôtové zariadenie na kontinuálne meranie fyziologických premenných kože vhodné na neinvazívne monitorovanie a diagnostiku reakcií človeka v stresových situáciách; elektrotepelny model výkonových tranzistorov pre modelovanie a simuláciu elektronických obvodov v SPICE simulátore).

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 4 PhD študenti;
- organizácia česko-slovenského vedeckého seminára pre doktorandov „Počítačové architektúry a diagnostika“, ktorého sa zúčastnilo 57 účastníkov.

Členský príspevok SR:

0 EUR

ESS - Európska sociálna sonda

Oficiálny názov: European Social Survey

Sídlo: Londýn, Veľká Británia

Dátum vzniku členstva SR: 2004

Popis zamerania:

ESS je medzinárodný výskum opakovaný v dvojročnom cykle s účasťou viac ako 30 európskych krajín. Realizácia projektu ESS bola predbežne rozvrhnutá na 5 kôl na roky 2002 – 2011. Projekt bol iniciovaný Európskym fondom pre vedu (European Science Foundation, ESF) s cieľom monitorovať a interpretovať postoje a hodnoty obyvateľov európskych krajín vo väzbe na meniace sa európske inštitúcie a vlastným prístupom podporiť používanie pokročilých metód medzinárodného komparatívneho výskumu v Európe i vo svete.

Prínosy členstva:

V 1. kategórii: „Posunutie hraníc poznania“

- vydaných bolo 11 publikácií v zborníkoch z vedeckých konferencií.

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- hlavným produktom ESS sú elektronické databázy z realizovaných kôl (1.-5.), verejne prístupné na webovom sídle ESS.

V 3. kategórii: „Výchova odborníkov pre VaV, popularizácia výstupov VaV, mobility“

- 4 PhD študenti.

Členský príspevok SR:

0 EUR

JPND - Pilotná iniciatíva Boj proti neurodegeneračným ochoreniam s dôrazom na Alzheimerovu chorobu

Oficiálny názov: EU Joint Programming in Neurodegenerative Disease Research

Sídlo: Francúzsko

Dátum vzniku členstva: 2008

Popis zamerania:

Pilotná iniciatíva členských štátov EÚ pod názvom Spoločná tvorba programov v oblasti výskumu neurodegeneračných ochorení predstavuje novú inovatívnu formu celoeurópskej spolupráce vo výskume, zameranú na boj proti rastúcemu výskytu neurodegeneračných ochorení.

Prínosy členstva:

V 2. kategórii: „Príspevok k ekonomickému rastu Slovenska“

- 3 medzinárodné projekty vyplývajúce z členstva v JPND.

Členský príspevok SR:

0 EUR

3. Informácia o stave účasti SR v medzinárodných a európskych aktivitách koordinačného charakteru v roku 2011

ARTEMIS JU - Spoločný podnik ARTEMIS

Rok zapojenia SR: 2011

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 0

Stručný popis problematík riešených v roku 2011:

V rámci výzvy ARTEMIS JU v roku 2011 je spoluúčastníkom projektu ME3GAS i TUKE (tzv. "free účasť" na vybraných video workshopoch) na základe veľmi dobrej spolupráce s kľúčovými riešiteľmi tohto projektu v rámci predošlého úspešne ukončeného integrovaného programu projektu HYDRA (oblasť ICT v 6.RP), ktorý svojimi dopadmi inicializoval pre JU ARTEMIS problematiku inteligentného distribuovaného riadenia v oblasti obnoviteľných energetických zdrojov.

ESA (European Space Agency) - Európska vesmírna agentúra

Rok zapojenia SR: 2010

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 6

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Na týchto rokovaníach boli diskutované skúsenosti ostatných krajín s prístupovým procesom do ESA, na základe ktorých môže SR lepšie určiť svoju prístupovú stratégiu, ako aj vývoj spoločných projektov ESA a EÚ, menovite globálny satelitný navigačný systém Galileo, jeho podporný a spresňujúci systém EGNOS ako aj projekt Globálneho monitoringu pre životné prostredie a bezpečnosť s názvom GMES.

Významným výsledkom rokovaní bolo aj získanie pozície pozorovateľa v Rade ESA, v programových výboroch pre satelitnú navigáciu, pre pozorovanie Zeme a pre pilotované lety, ako aj v Komisii pre medzinárodné vzťahy a v Komisii vedeckého programu. Zároveň ESA ponúkla Slovensku ročné stáže pre študentov univerzít s technickým zameraním.

ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) - Európske strategické fórum výskumných infraštruktúr

Rok zapojenia SR: 2004

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 4

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Okrem štyroch plenárnych zasadnutí Fóra, uskutočnilo sa množstvo stretnutí pracovných skupín (Working Groups „WG“) zodpovedných za jednotlivé vedné oblasti a aktivity, ako aj konferencia Week of Innovative Regions in Europe „WIRE 2011“ organizovaná Výkonným výborom ESFRI v júni v Debrecíne.

V máji ESFRI publikovalo dva významné dokumenty: Strategy Report a Roadmap Update 2010. Nová Roadmap pozostáva z dvoch hlavných častí: harmonogramu aktivít ESFRI pre

najbližšie roky a samotnú Roadmap – 48 prioritných projektov výskumných a vývojových infraštruktúr, ktoré by mali uspokojiť nároky vedeckej komunity v horizonte 10 – 20 rokov. Aktualizovaná Roadmap je rozšírená o 6 nových projektov z oblasti biológie, klimatických zmien, energetiky a informačných technológií. Jednou z najdôležitejších tém, ktorá rezonovala na všetkých plenárnych zasadnutiach bola problematika implementácie projektov ESFRI Roadmap. Napriek jednoznačnému pozitívnemu odporúčaní Pracovnej skupiny pre stratégiu (Strategy WG) okamžite zahájiť implementáciu schválených projektov, nedarí sa tento zámer naplniť. Len 10 projektov zahájilo fázu implementácie (napr. European XFEL v Hamburgu). Preto v septembri 2011 ESFRI iniciovalo vznik IWG (Implementation Working Group), ktorá bola schválená v decembri a má za úlohu analyzovať príčiny nízkej implementácie. Jedným z dôležitých záverov jesenných zasadnutí fóra je, že nedôjde k ďalšej aktualizácii ESFRI Roadmap, pokiaľ sa nezlepší implementácia. Za veľmi zaujímavú a dôležitú problematiku je možné považovať prípravu metodiky evaluácie RIS (júnové zasadnutie).

ERAC (European Research Area Committee) – Výbor EK pre európsky výskumný priestor

Rok zapojenia SR: 2010

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 5

Stručný popis materiálov a problematik preberaných na rokovaníach:

Komisia pre európsky výskumný priestor (ERAC) v roku 2011 diskutovala a prijímala stanoviská k relevantným materiálom EK v oblasti vedy, techniky a inovácií.

V rámci svojej činnosti sa vyjadroval k implementácii a prostredníctvom pracovných skupín realizoval monitorovanie Inovačnej únie v kontexte Stratégie Európa 2020.

V súvislosti s Inovačnou úniou ERAC diskutoval a prezentoval stanovisko k materiálu „Konkurencieschopnosť Inovačnej únie“. ERAC vypracoval dokument k strategickému prístupu spájajúceho výskumné a inovačné nástroje a aktérov v oblasti Inovačnej únie, podľa ktorého sa členské štáty zaväzujú zaviesť rámcové podmienky, pomocou ktorých sa vytvorí priaznivejšie podnikateľské prostredie pre inovácie, uľahčí sa prístup k súkromnému financovaniu, dokončí sa vytvorenie Európskeho výskumného priestoru a vyriešia sa hlavné spoločenské výzvy.

ERAC prezentoval a diskutoval aj o vývoji prvého európskeho semestra a následných krokoch súvisiacich s realizáciou európskeho semestra (príprava Národných programov reforiem a Ročného prieskumu rastu).

Delegáti ERACu na rokovaníach diskutovali aj k Spoločnému strategickému rámcu (CSF) a vyjadrili odporúčania k výraznejšiemu prepojeniu znalostného trojuholníka a Kohéznej politiky na rôznych vládnych úrovniach.

Pracovné skupiny ERACu pripravili viacero správ a analýz (peer-review) vedných a technických politik a stavu vedy a techniky v jednotlivých krajinách EÚ.

Jedno rokovanie ERACu v roku 2011 bolo venované zasadnutiu formou tzv. mutual learning, na ktorom sa hodnotili Národné programy reforiem jednotlivých členských štátov EÚ a prijali sa odporúčania v tejto oblasti.

FCH JU (Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking) - Spoločný podnik pre palivové články a vodík

Rok zapojenia SR: 2008

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 1

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

V roku 2011 sa uskutočnilo zasadnutie poradného orgánu "Skupina zástupcov národných štátov (EÚ-27)" (SRG - States Representative Group). SRG je poradný orgán Spoločného podniku pre palivové články a vodík. Jeho funkciou bolo odporúčania pre FCH JU ohľadne tém a zameraní každoročných výziev pre riešenie výskumných úloh v oblasti vodíkových technológií.

F4E (Fusion for Energy) - Jadrová syntéza pre energiu – Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy

Rok zapojenia SR: 2007

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 3

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Cieľom spoločných rokovaní bolo prispievať k projektu ITER, v rámci ktorého bude vo francúzskom centre Cadarache postavené demonštračné zariadenie na jadrovú syntézu; uskutočniť prípravy na ďalšiu generáciu vyspelejšieho demonštračného reaktora na jadrovú syntézu (DEMO); zabezpečiť spoluprácu EÚ s Japonskom v oblasti jadrovej syntézy (dohoda o tzv. širšom prístupe). Ide o najväčší experiment, ktorý je predposledným krokom k praktickému využitiu termonukleárnej energie, t.j. energie jadrovej syntézy.

IMI JU (Innovative Medicines Initiative – Joint Undertaking)- Spoločný podnik pre Inovačné lieky

Rok zapojenia SR: 2008

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 3

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

IMI JU zasadalo vo veciach výskumnej agendy a vedeckých priorít, tieto zasadnutia však nemajú skutočnú moc ovplyvniť pochody a procesy v rámci IMI JU, ktorú riadi Riadiaca rada reprezentujúca Európsku komisiu a EFPIA (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations).

JRC (Joint Research Centre) - Spojené výskumné centrum

Rok zapojenia SR: 2006

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 3

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Poslaním Rady guvernérov DG JRC je poskytovanie poradenstva a podpory pri koncipovaní, vývoji, implementácii a monitorovaní vedecko-technických politík Európskej únie, pričom každý z členov Rady zohráva dôležitú úlohu v zastupovaní záujmov svojej členskej krajiny (či pridruženej krajiny 7. RP). Zasadnutia Rady sú rozdelené na tematické prezentácie a

strategické body programu. Témy zasadnutí sa venovali problematike jadrovej bezpečnosti a informácii o činnosti výskumných ústavov v Ispre (Inštitút pre životné prostredie a udržateľnosť, Inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľa a Inštitút pre ochranu a bezpečnosť občana). Z najvýznamnejších strategických bodov zasadnutí možno spomenúť Plánovanie programu JRC na rok 2012, rokovanie k návrhu rozpočtu, stratégiu riadenia centra, stratégiu medzinárodnej spolupráce a víziu JRC v rámci programu Horizont 2020.

OECD CSTP (Committee for Scientific and Technological Policy) – Výbor OECD pre vednú a technickú politiku

Rok zapojenia SR: 1993

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 2

Stručný popis problematík riešených v roku 2011:

CSTP má v rokoch 2011-2012 priamu zodpovednosť za aplikáciu „Politickej správy o výzvach a príležitostiach v oblasti inovácií prostredníctvom technologickej konvergenencie“.

V rokoch 2011-2012 sa OECD v oblasti vedy a techniky zameriava na intelektuálne vlastníctvo ako nový zdroj rastu ekonomiky.

V rámci zasadnutí bola diskutovaná aj téma inovácií a ich vplyve na životné prostredie.

Jednou z úloh CSTP v roku 2011 bolo spracovať návrh na realizáciu potrebných krokov k prispôsobeniu politik v oblasti výskumu a vývoja globalizácii; národné politiky by sa mali stať otvorenejšími a prepojenejšími.

Dôležitou aktivitou CSTP v roku 2011 bola aj tvorba priorít pre výskum a vývoj vo verejnom sektore.

OECD - Pracovná skupina NESTI (National Experts on Science and Technology Indicators)

Rok zapojenia SR: 1993

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 1

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

V rámci pracovnej skupiny NESTI sa na rokovaníach pokračovalo v revízii dotazníkov výskumu, vývoja a inovácií v podnikateľskom sektore a riešia sa otázky vylepšenia merania výskumu a vývoja vysokoškolského sektora vrátane vylepšenia definície FTE (Full time equivalent). Tieto aktivity vyústia do identifikovania možných oblastí revízie Frascati manuálu, prípadne Oslo manuálu, ktoré sú základnými medzinárodnými manuálmi v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. V oblasti nových technológií sa rokovalo o zavedení spoločného koncepčného a metodologického rámca pre ukazovatele nových technológií (napr. ICT, biotechnológie, nanotechnológie, a pod.). Na základe doterajších skúseností sa pracuje na zlepšení metodológie projektu o kariére držiteľov doktorátov.

OECD - Pracovná skupina TIP (národní experti pre inovačné technológie) v rámci Výboru pre vednú a technickú politiku (CSTP - Committee for Scientific and Technological Policy)

Rok zapojenia SR: 1993

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 2

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Rokovania pracovnej skupiny pre inovačnú a technickú politiku sa uskutočňujú pravidelne dvakrát ročne v júni a v decembri. Okrem toho sa uskutočňujú rokovania riešiteľských kolektívov projektov, ktoré vyhlasuje a podporuje WP TIP. MŠVVaŠ SR ani iná inštitúcia zo Slovenska sa nepodieľa na riešení žiadneho projektu.

Na prvom rokovaní sa riešila problematika mechanizmov výmeny znalostí a dostupnosti informácií v oblasti inovačnej a technickej politiky medzi podnikmi a organizáciami.

Na druhom zasadaní sa v rámci prvého dňa zasadania formou workshopu riešila problematika financovania VaV inovácií z pohľadu súčasného makroekonomického kontextu.

Pracovná skupina štatistických korešpondentov Helsinskej skupiny EK

Rok zapojenia SR: 2001

Počet rokovaní uskutočnených v roku 2011: 1

Stručný popis materiálov a problematík preberaných na rokovaníach:

Rokovanie sa uskutočnilo za účelom zjednotenia postupov pri príprave novej publikácie Európskej Komisie „She Figures 2012“, ktorá je štvrtou publikáciou (nasledujúcou po *She Figures 2003, 2006 a 2009*) kľúčového súboru indikátorov, ktoré sú dôležité pre správne pochopenie situácie žien vo vede. Publikácie poskytujú štatistiku o ženách vo vede od tretieho stupňa vysokoškolského vzdelávania až po trh práce. Zber dát sa uskutočňuje každé tri roky prostredníctvom EK a skupiny štatistických korešpondentov Helsinskej skupiny. Najväčšia časť rokovania bola venovaná súčasným aj novým ukazovateľom o ženách vo vede (pripravovaným do *She Figures 2012*), o ktorých sa postupne podrobne diskutovalo. Diskusia sa týkala dostupnosti požadovaných údajov za jednotlivé krajiny, relevantnosti jednotlivých ukazovateľov, použitia klasifikácií a pod.

Záver

Návrhy opatrení pre zvýšenie využiteľnosti členstva SR v MVTS

Dvojstranná medzinárodná vedecko-technická spolupráca:

- **Nadalej podporovať už existujúcu** dvojstrannú medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu.
- Zamerať sa na nasledujúce priority:
 - **zabezpečiť podpis medzivládnych dohôd** o vedecko-technickej spolupráci **s Argentínou a Kórejskou republikou**, nakoľko všetky ostatné prípravné procedúry už prebehli,
 - **podpis memoranda o porozumení s Taiwanom a podpis dohody o vedecko-technickej spolupráci s Tunisom**, ktorej návrh bol ministerstvu doručený z Tuniského veľvyslanectva prostredníctvom odboru LMEP MZV SR listom dňa 14.5.2012, čím by došlo, v súlade s programovým vyhlásením vlády SR, k ďalšiemu prepojeniu vzdelávania a vedy – univerzít a SAV s cieľom vzniku nových spoločných bilaterálnych vedeckých, výskumných skupín,
 - **pokračovať v jednaniach** o možnostiach budúcej spolupráce **s Japonskom a Izraelom** v oblasti výskumu, vývoja a inovácií,
 - na základe zápisu z 1. PVM konanej 16. apríla 2012 **začať** v spolupráci so sekciou medzinárodnej spolupráce **s prípravou podpisu dohody** o vedecko-technickej spolupráci **s Tureckom**,
 - na základe informácie z pracovného rokovania pána štátneho tajomníka Š. Chudobu s veľvyslancom Portugalska L. Pinheirom, ktoré sa uskutočnilo 7. júna 2012, **vytvoriť tím zástupcov univerzít, MŠV a SAV SR a portugalskej strany**, ktorý by prehodnotil ďalšie možnosti a určil priority spolupráce oboch krajín,
 - na základe listu pána francúzskeho veľvyslanca J.-P. Brunom **usporiadať slávnostné odovzdávanie slovenskej Ceny M. R. Štefánika za najväčší prínos v oblasti bilaterálnej slovensko-francúzskej vedecko-technickej spolupráce**.
- V rámci bilaterálnej spolupráce **začať finančne podporovať nielen mobility**, ale začať tiež **s podporou výskumných projektov (nielen základného ale i aplikovaného výskumu)**. V súlade s programovým vyhlásením Vlády SR by tak bolo možné zvýšiť podporu takých výskumných projektov, ktoré budú prepojené na priority SR a EÚ vo výskume a vývoji s jasným nadrezortným, medziodborovým zameraním na medzinárodnej úrovni. Takúto spoluprácu by bolo vhodné rozvinúť s Českou republikou, USA, Ruskou federáciou a Japonskom (napríklad USA o inú formu spolupráce ani záujem neprejavuje).
- **V oblasti aplikovaného výskumu prepojiť podporu programu EUREKA – štrukturálne fondy a bilaterálna spolupráca.**

Mnohostranná vedecko-technická spolupráca:

- **Zotrvať (nevystupovať) v existujúcich medzinárodných členstvách a organizáciách.** Pri hodnotení jednotlivých aspektov členstva SR je možné

konštatovať vysoký odborný i politický význam všetkých medzinárodných centier a organizácií, ktorých je SR členom. V mnohých prípadoch nemožno aplikovať čisto ekonomické kritériá, ako sú návratnosť pre SR v podobe realizovaných projektov, alebo možnosti uplatnenia slovenských výskumníkov. Význam a užitočnosť členstva majú rôzny charakter v závislosti od zamerania a rozsahu aktivít centier a organizácií.

- **Zvážiť možné členstvo SR v ESA**, nakoľko sme jedna z posledných krajín EÚ, ktorá nie je členom a ani nezačala s prípravnou fázou pre vstup do ESA.
- **Udržať si status disciplinovaného členského štátu**. SR patrí v oblasti úhrad členských príspevkov medzi najdisciplinovanejšie členského štáty a za uplynulé roky neboli registrované žiadne dlhy, resp. neuhradené príspevky.
- V prípade viacerých členstiev v rámci medzinárodných organizácií **vidíme rezervy v miere a efektívnosti** zapojenia slovenských subjektov s ľudských potenciálov do ich práce. V niektorých prípadoch SR nedokázala v roku 2011 dostatočne využiť možnosti, ktoré jej vyplývajú z členstva v týchto organizáciách. Ide najmä o aktivity v rámci EUREKY, EMBC, ILL 20/20 a ESFR Upgrade.

Dôvod vidíme:

- v slabej zainteresovanosti a motivácii národných delegátov,
- v slabej informovanosti verejnosti o konkrétnych možnostiach a výstupoch, ktoré nám dané členstvá prinášajú.

Odporúčame preto:

- **zefektívniť prácu národných delegátov usporadúvaním brainstormingov** 2krát ročne, na ktorých by dochádzalo k informovaniu oboch strán o aktuálnom stave a k prediskutovaniu prípadných zmien,
- **renomínať národných delegátov** v medzinárodných centrách a inštitúciách,
- **zlepšiť informatizáciu**, t.j. zverejňovať a pravidelne dopĺňať informácie (vyhlasovanie výziev, ponúk, súťaží, ... a iných možností ako využiť členstvo SR) o medzinárodných centrách a inštitúciách na portály www.vedatechnika.sk a stránke ministerstva,
- **celkové zvýšenie efektívnosti slovenskej účasti v týchto organizáciách: EMBC, EUREKA, ILL 20/20 a ESRF Upgrade.**

Ďalej preto navrhujeme:

- V spolupráci s APVV **vytvoriť podmienky pre spolufinancovanie úspešných projektov COST a EUREKA** na národnej úrovni.
- **Vytvorenie web stránok** (príp. minimálne prepojiť už existujúce portály medzinárodných organizácií a inštitúcií so stránkou ministerstva) pre jednotlivé členstvá SR v medzinárodných organizáciách a inštitúciách.
- **Pri nastavovaní nového programového obdobia na roky 2014 – 2020 brať do úvahy i to, že eurofondy pre vedu a výskum majú slúžiť na zvýšenie účasti SR v medzinárodných projektoch.**

Pre lepšiu prehľadnosť materiálu uvádzame v tabuľkách Prílohy 2 (a, b) popísané prínosy a využiteľnosť členstva Slovenskej republiky v medzinárodných centrách, európskych programoch a iniciatívach, ako i bližšiu špecifikáciu finančných nákladov Slovenskej republiky na výskumnú činnosť, ktorá je spolufinancovaná zo štátneho rozpočtu.